

Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
www.regjeringen.no

Oslo, 01.09.18

Saksnr. 19/2116: Forslag til endringer i plan- og bygningsloven, eierseksjoneloven og burettslagslova - Høringsuttalelse

Arkitektbedriftene i Norge (AiN) er bransje- og arbeidsgiverorganisasjonen for bedrifter med praktiserende arkitekter, landskaps- og interiørarkitekter i Norge. AiN har i dag ca. 600 medlemsbedrifter med til sammen ca. 5000 ansatte, hvilket utgjør rundt 90 % av arkitektbransjen.

Vi har følgende merknader til forslaget del 1. Punktene under er nummerert tilsvarende inndelingen i høringen.

1.4 Kommunens adgang til å gi unntak fra tekniske krav

1.4.3 Forslag til ny §31-4

Vi forstår intensjonen med å gi kommunene mulighet for unntak fra planbestemmelser som for eksempel høyde, slik at disse ikke skal hindre ellers gode tiltak som for eksempel etterisolering. Like vel mener vi bestemmelsen slik den er formulert blir for vid, og intensjonen ikke kommer godt nok frem. Vår erfaring er at denne typen mindre avvik fra planbestemmelser håndteres av kommunene på en god måte gjennom dispensasjon.

Vi støtter vurderingen om at krav til helse, miljø og sikkerhet alltid må være oppfylt. Bokstav b) i forslaget gjentar det som står innledningsvis. Det vil være tilstrekkelig om dette er nevnt. Det er uheldig at man under drøftingen av bokstav b) fremholder dagslys som et område der det kan gis unntak. Dagslys har en direkte påvirkning på folks helse, kravene i TEK er allerede på et minimumsnivå og derfor noe man bør være særdeles varsom med å gi unntak fra.

1.9 Pålegg om riving og fjerning

Riving er søknadspliktig tiltak. Dersom pålegg etter §31-10 anses som rivetillatelse, må det likevel sikres at ansvar i tiltaket, samt andre formelle krav som ivaretas ved søknad, er ivarettatt. Dette gjelder for eksempel bestemmelser i PBL kap. 23 og 24.

3.1 Inntra hensynet til tilgjengelighet i § 1.1

Vi støtter forslaget om at tilgjengelighet sidestilles med universell utforming i §1-1.

3.2 Inntra hensynet til tilstrekkelig boligbygging i § 3.1

Vi støtter betraktningen om at en god og egnet bolig for alle er et viktig samfunnsmessig hensyn. Hensynet til gode bomiljøer er allerede omtalt i §3-1 e). Vi ser ikke at boligbygging hører naturlig hjemme under bokstav d). I den foreslåtte formuleringen *tilstrekkelig boligbygging* legges det inn en forventning om at det skal bygges mer. Behovet for dette vil være avhengig av lokale forhold som befolkningsutvikling osv.

Dersom bolig likevel skal omtales foreslår vi at ordlyden i så fall kan være *d) legge til rette for verdiskaping, bolig- og næringsutvikling*. Å legge til rette for boligbygging blir for spesifikk vekt på selve byggingen.

3.3 Hovedombygging skilles ut som eget tiltak i § 20-1

Vi er positive til at hovedombygging tydeliggjøres som eget tiltak. Det kan vurderes å presisere at det gjelder tiltak som nevnt under a). Hovedombygging er likevel et ikke et entydig begrep og vil inneholde element av skjønn i en del tilfeller. Vi oppfordrer derfor til å realisere den foreslåtte eksempelsamlingen.

3.7 Innta historiske, arkitektoniske og kulturelle verdier i 29-2

Det er positivt at departementet har vilje til å løfte bestemmelsen om historiske, arkitektoniske og kulturelle verdier fra §31-1 til §29-2, slik at dette hensynet dermed vil gjelde for alle tiltak.

Vi vil påpeke at historiske, arkitektoniske og kulturelle verdier likevel omfatter mer enn visuelle elementer. Det visuelle er en del av estetiske kvaliteter som omfatter alle sanselige og opplevelsesmessige kvaliteter. Disse samt, kvaliteter som funksjon og materialer, kan også være historisk, arkitektoniske og kulturelt viktig. Vi vil derfor foreslå at § 29-2 omdøpes til Estetiske og visuelle kvaliteter, og at bestemmelsen knyttes til byggverket, ikke *byggverkets ytre*.

Til del 2 og 3 har vi ingen merknad.

Generelt er det vår oppfatning at det er svært uheldig at mulighet for digitalisering blir fremholdt som selvstendig begrunnelse for en bestemmelse. Lovverket skal utformes med allmennhetens interesser for øye, og viktige kvaliteter og hensyn skal ivaretas. Digitalisering må ikke skje på bekostning av dette hensynet.

Vennlig hilsen

Arkitektbedriftene i Norge

Egil Skavang
Administrerende direktør

Janeche Bull Borander
Utviklingssjef